

De democratie is juist gebaat bij een G1000

Een G1000 en Bossche voorkamers kunnen uitstekend naast elkaar functioneren en zijn een verbetering voor de lokale democratie zeker als de gemeenteraad haar plaats weet.

Op de opiniepagina van 4 juli hield Hans Kessens een pleidooi om in plaats van het door GroenLinks en D66 geopperde plan om een 'G1000' te organiseren 'Bossche voorkamers' in te stellen. Bij een G1000 worden inwoners op basis van loting, dus willekeurig, gevraagd om zich gezamenlijk te buigen over uiteenlopende thema's.

De democratie is aan vernieuwing toe. Het is ontstaan in een tijd dat inwoners ongeletterd, onbereikbaar, onwetend en onmondig waren. Die tijden liggen gelukkig ver achter ons. Door opleiding en sociale media zijn inwoners tegenwoordig veel beter geïnformeerd over wat speelt in de samenleving. Hier ligt een enorm groot sociaal kapitaal. Ieder initiatief om de inwoners meer te betrekken bij de (lokale) democratie kan dan ook op mijn sympathie rekenen. Zo ook de 'voorkamers'. Maar waarom zou daarnaast geen G1000 kunnen bestaan? Over de door Kessens genoemde bezwaren van een G1000: "wie binnen het gemeentebestuur committeert zich aan de uitkomsten?" en "wie bepaalt de gespreksonderwerpen?" zijn toch eenvoudig afspraken te maken. Denk aan de spelregels die bijvoorbeeld ook bij een referendum worden gemaakt. Kessens noemt ook nog twee andere bezwaren: "eerste ervaringen elders leren dat de invloed op de politiek beperkt is" en "een democratisch tekort is op dit moment niet het grootste vraagstuk in Den Bosch". Ook over het eerste punt kun je vooraf afspraken maken en je kunt bovendien leren van de experimenten. Met het tweede punt zouden zelfs de door Kessens zo gewenste 'voorkamers' nog even in de wachtkamer kunnen. Immers daarmee wordt uiteindelijk ook ingespeeld op een democratisch tekort.

Zoals ik eerder aangaf is de politiek aan vernieuwing toe, meer passend in een tijd waar inwoners mondig zijn en de wereld transparanter. Het sociaal kapitaal dat bij de inwoners aanwezig is, kan dan ook uitstekend worden ingezet om een G1000 te organiseren. Voorbeelden laten zien dat de deelnemers zich met grote toewijding, wederzijds respect en humor over (sociale) problemen buigen. Het maakt de deelnemers competent, verfijnder in hun oordeel en geeft ze meer oog voor de complexiteit van politieke besluitvorming. Bovendien krijg je door loting meer *legitimiteit* oftewel draagvlak, voor de voorgestelde besluiten en meer *diversiteit* van de deelnemers in plaats van alleen de direct betrokkenen zoals bij de voorkamers.

Overigens is daarmee het besluit nog niet genomen. Daar gaat binnen de huidige regels van de democratie de gemeenteraad nog altijd over. Het zou haar sieren als ze bij een door haar zelf geïnitieerd experiment van de G1000 niet in de reflex schiet om daar ook weer haar eigen partij politieke plasje over te doen maar de voorgestelde besluiten zonder restrictie over te nemen. Anders is de invloed van een G1000 op de politieke besluitvorming inderdaad beperkt.

Eric Leltz

Kantelaar en mede auteur van het 'Kantelingsalfabet'